

Utdrag ur: Standard för Affenpinscher

Grupp 2 FCI nr 186

URSPRUNGLAND/HEMLAND Tyskland

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE: Sällskapshund

FCI-KLASSIFIKATION : Grupp 2, sektion 1

BAKGRUND/ÄNDAMÅL: Affenpinschern hölls ursprungligen som sällskapshund i ett område i sydtyskland. Rasens anfäder finns avbildade på träsnitt gjorda av konstnären Albert Dürer (1471 - 1528). Rasen registrerades första gången i Tyskland år 1879. Denna vid föregående sekelskifte mycket populära dvärghund utvecklades ur den strävåriga pinschern. Det aplika uttrycket förstärktes av den sträva hårkransen runt huvudet. Färgerna varierade från enfärgat gulaktigt, rödbrunt eller gråvitt till mörkgrått, gråsvart eller helsvart.

HELHETSINTRYCK: Affenpinschern är strävårig, liten och kompakt med ett aplikt uttryck.

VIKTIGA MÅTTFÖRHÅLLANDEN: Förhållandet mellan mankhöjd och kroppslängd skall vara sådant att rasen ser så kvadratisk byggd ut som möjligt.

UPPFÖRANDE/KARAKTÄR: Till sättet är affenpinschern oförskräckt, vaksam, envis och tillgiven, ibland med temperamentsfullt humör. Det är en trevlig familjehund på alla sätt och vis.

Hela standarden: se bilaga 1.

1 bilaga

Kommentar: I avelsarbetet har Affenpinscherklubben valt att inte i detalj granska de olika exteriöra delarna i rasstandard. Tonvikten läggs på rasens överlevnad och att bredda den genetiska variationen. Naturligtvis så nära den ideala affenpinschern som möjligt.

Nulägesanalys

Källor: SKK Rasdata/Lathunden. Rasenkät utförd av Affenpinscherklubben 2003 baserad på registrerade hundar 1995 tom 2002. 118 enkäter har inkommit. Svarefrekvensen var 50 procent.

Snabbanalys av Per-Erik Sundgren: se bilaga 2

1 bilaga

Eftersom affenpinscher är en så fåtalig ras så bör det påpekas att analysen inte är statistiskt säkerställd utan endast ger en fingervisning om vad som kan vara avvikelser från det normala.

Population

Affenpinschern är antalsmässigt en extremt liten ras i hela Europa. Även i USA finns det förhållandevis få affenpinscher.

På grund av att affenpinschern är så fåtalig över hela världen, medför det svårigheter att hitta individer som inte är besläktade. Även om vi letar efter affenpinscher i andra länder i Europa, Canada och Australien så visar det sig ofta att det finns gemensamma anfäder.

I USA är möjligheterna större att hitta mindre besläktade affenpinscher.

Valpstatistik Tyskland och Finland, se bilaga 3

1 bilaga

Tillgänglig och utnyttjad populationsstorlek

Den tillgängliga avelsbasen efter 30 körningar på LatHunden visar på 35 - 50 individer.

(Tillgänglig avelsbas visar hela den tillgängliga möjligheten att genom parning inte minska den genetiska variationen i rasen). Enligt genetikerna behöver en hundras ha minst 100 individer i den tillgängliga avelsbasen för att rasen självständigt ska kunna klara sig utan importer eller annan hjälp utifrån. En tillgänglig avelsbas på 50 och därunder pekar på att en ras är utrotningshotad.

Utnyttjad avelsbas 177. Beroende på kontinuerlig import.

Den utnyttjade avelsbasen är det antal individer som, genom importer och parningar utomlands, visar den avelsbas som faktiskt använts.

Import

Under åren 1995 tom 2003 har 4 hanhundar importerats från Finland, England, Norge och Polen. Under samma tid har 9 tikar importerats från England, Finland och Tyskland.

Av de importerade hanhundarna har 3 använts i avel. En har 32 avkommor och de två andra har 3 respektive 5 avkommor (sammanlagt 40).

Åtta av de importerade tikarna har använts i avel och har sammanlagt lämnat 40 avkommor.

Export

Åren 1995 tom 2003 har svenska uppfödare exporterat 6 affenpinscher till Norge, 1 till Finland och 1 till Holland.

Under 2004 har 1 tik exporterats till Ukraina, 1 tik till Tyskland 1 tik till Norge och 1 tik till Italien. En svensk hanhund har även lånats ut till avel till en amerikansk tik och resultatet blev tre levande valpar födda i USA.

Hanhundsanvändningen

Under åren 1986 tom 2003 har 33 hanhundar med utländskt registreringsnummer lämnat avkomma i Sverige.

Av hanhundar med svenskt registreringsnummer har 49 stycken lämnat avkomma.

Enligt de rekommendationer som finns beträffande antal avkomma till en enskild individ, bör antalet inte överstiga 5 % av en årskull valpar eller 25% under den aktiva avelsperioden.

Det skulle innebära att varje hanhund under de senaste åren inte borde ha lämnat mer än 6 valpar efter sig.

År	1999	2000	2001	2002	2003	Totalt
Antal valpar	26	19	22	27	30	124

Av de 49 svenskregistrerade hanhundarna som har lämnat valpar efter sig har 13 stycken fler än 10 valpar. Variationen är från 11 till 32 valpar. Några är fortfarande aktiva i avelsarbetet.

Det finns i Sverige uppskattningsvis 175-250 affenpinscher idag. Under åren 1999 t o m 2003 har 22 hanhundar och 34 tikar använts i avelsarbetet. De har fått 52 valpkullar med sammanlagt 124 registrerade valpar.

Under åren 1997 t o m augusti 2003 registrerades 38 valpkullar med en eller fler hanhundar. En jämförelse av stamtavlorna fyra anor bakåt, visar att alla utom fyra hanhundar har gemensamma anfäder i de närmaste fyra leden bakåt.

1 hanhund har inga gemensamma anfäder med 7 av de övriga hanhundskullarna.

1 hanhund har inga gemensamma anfäder med 12 av de övriga hanhundskullarna.

1 hanhund har inga gemensamma anfäder med 19 av de övriga hanhundskullarna.

1 hanhund har inga gemensamma anfäder med 21 av de övriga hanhundskullarna.

Av de hanhundar som finns idag kan, av olika skäl, närmare hälften inte användas i avel.

Avel under åren 1999 tom 2003

Inavelsgrad för åren 1999 tom 2003

Årtal	1999	2000	2001	2002	2003	1999 tom 2003
Inavelsgrad i %	2,71%	4,24%	3,07%	4,36%	2,58%	Snitt totalt 3,4%
Antal kullar	8	10	11	11	12	Totalt 52
Antal valpar	26	19	22	27	30	Totalt 124
Genomsnitt valpar/kull	3,25	1,9	2,0	2,45	2,5	Snitt 2,38 valpar

Genomsnittlig inavelsgrad för åren 1999 t o m 2003 är 3,4 %

Av de affenpinscher som har registrerats under åren 1998 t o m 2002 har 12 hanhundar och 21 tikar lämnat registrerade valpar.

Hanhundarnas parningsdebut varierar från 14 till 28 månader. Genomsnittlig ålder för parningsdebuten är 17,5 månader.

Tikarnas parningsdebut sträcker sig från 19 till 44 månader med en genomsnittlig första parning vid 25 månader.

Rasklubbens avelsurval: Båda föräldraren ska ha ett 1: a pris på officiell utställning, (krav för valphänvisning). Inga andra urval har tidigare gjorts.

From mitten av år 2004 publicerades i klubbtidningen och på klubbens hemsida även rekommendationer till uppfödarna att om möjligt arbeta enligt nedan:

- Högsta inavelsgrad i varje kull 6,25 % som motsvarar kusinparning.
- Öka antalet obesläktade hundar i avel, framförallt hanhundar.
- Verka för att så många affenpinscher som möjligt används i avel åtminstone en gång.
- Undvika att upprepa samma kombination.

I övrigt gäller SKK:s grundregler för uppfödare som finns att hämta på SKK:s hemsida eller som, mot en liten avgift, kan beställas från SKK.

AFFENPINSCHERKLUBBENS ENKÄTUNDERSÖKNING 1996 - 2002

Totalt antal redovisade: 118 hundar (46-71)

Infektioner

Ögon 8

Öron 11

Halsinfektion 6

Urinvägsinfektion 2

Annan infektion 10

Mag- och tarmproblem 22

Kommentarer:

Ögoninfektion – mestadels vid enstaka tillfällen 7 (5,7%) samt 1 starrblind.

Öroninfektion – mestadels enstaka tillfällen 11 (9,3%).

Mag- och tarmproblem – flertalet efter olämpligt födointag 22 (18,6%).

– 12 hundar (c:a 10 %) har kroniska eller återkommande infektioner i ögon, öron eller hals. En har kronisk bronkit och en har kronisk seriös rinit och några har återkommande magproblem.

Hudproblem.

Klåda 10. Mestadels tillfällig klåda.

Allergi 3. Diagnos av veterinär.

Kommentar:

3 stycken har återkommande klåda.

Skelett och Leder

HD 12

Legg Phertes 1

Patella Luxation 12

Sammanväxta kotor 1

Annat 12 (Bl.a. Diskbråck 3, höft ur led 4)

Benbrott 15 (Mellan 3mån-1år: 14 / 1 år-5år: 1)

Kommentarer:

HD - 12 stycken (10 %). Hur det egentligen ser ut i rasen vet vi inte pga att det nästan enbart är hundar som har haft problem med haltning eller uppvisat smärta som har röntgats. En markant ökning av kända affenpinscher belastade med HD har skett efter förra rasinventeringen. Mörkertalet är okänt. 6 hundar har opererats och en behandlas med homeopatiska medel.

Resterande hundar – någon behandling har inte uppgivits.

Patella Luxation - 12 hundar (10 %). Mörkertalet är okänt av samma skäl som HD.

6 hundar är opererade. 1 hund behandlas med selen och övriga har inte uppgivit någon behandling.

Benbrott – 15 hundar varav 14 under ett års ålder. 5 enkätsvar har uppgivit olycka som orsak till benbrottet. Övriga har inte angett någon orsak.

Annat

Krampanfall/epilepsi 11
Hjärtfel 10
Tumörer 7
Njur- och Leverproblem 1
Bråck 1 Sköldkörtelfel 2 Diabetes 1

Kommentarer:

Krampanfall/EP 2 har diagnosen EP ställd av veterinär varav debuten hos en hund skedde vid 9 års ålder. 3 hundar har haft upprepade krampanfall sedan tidig ålder och behandlas. Diagnos har dock inte uppgivits.

Hjärtfel – Alla utom en har fått diagnos efter åtta års ålder.

Tumörer – Så gott som samtliga är äldre tikar.

Bråck – Frågan fanns inte upptagen i enkäten. Misstanke finns dock om att antalet individer med bråck (navel-, ljumsk- och pungbråck) är fler än vad som kan anses normalt.

Bett och Tänder

Normalt bett 80
Underbett 19 Saxbett 2 Oregelbundet bett/tänder 11
Komplett antal tänder 67
Saknar tänder: 32 Incisiver: 9 P1+P2: 9 Kindtänder: 2 Mkt tandsten: 7

Kommentarer:

80 hundar (68 %) har normalt bett.
32 hundar (27 %) har tandbortfall.

Beteendeproblem

Antal Redovisade 118. Beteendeproblem 48.
Skällighet 8. Aggressivitet 6. Rädsla 19. Ej rumsrena 10.
Ätstörning 1. Vaktig 2. Andra 2.

Kommentar: I nästan 100 % av enkätsvaren uppgavs att man var nöjd med val av ras (endast en var av annan åsikt) och flertalet ansåg även att uppgivet problem var en bagatell, där rasens positiva egenskaper vida översteg uppgivet ”problem”.

Övrigt

Olycksfall 9: bl a bitskador, klokapsel, ormbett.
Andra sjukdomar 11 st: bl a analsäcksinflammation
Bortgång
1 år-5 år: 5
6 år-9 år: 2
10 år-14 år: 9

Avel

Önskat använda i avel 52 (Både hanhund och tik)
Parningsvillig 49. Parningsovilliga 3. Parning resulterade i valpar 41. Inga valpar 14.

Hanhundar

Redovisade hanhundar 46
Prostataproblem 2
2 normala testiklar 38. Endast 1 testikel 4. Inga testiklar 4

Tikar

Antal redovisade tikar 71
Skendräktig 9. Livmodersinflammation 7.
Tikar använda i avel 32. Förlossningsproblem 18.

Valpning

Antal redovisade tikar 71. Antal tikar använda i avel 32.
Valpkullar 80
Levande valpar 183. Dödfödda 57.
Missbildade/avlivade 24 valpar i 13 kullar.

Förlossningsproblem

Antal redovisade tikar 71. Antal tikar använda i avel 32. Valpkullar 80
Förlossningsproblem 17: Värksvaga 8. Annat 9.
Kejsarsnitt 16

Kommentarer:

Av 32 tikar har 16 (50 %) valpat med hjälp av kejsarsnitt. De två största orsakerna till valpningssvårigheterna är värksvaghet och infektion i samband med dräktigheten eller valpningen.

Dödfödda och missbildade eller avlivade valpar är tillsammans 81 stycken. Levande födda och registrerade valpar 183 stycken vilket innebär att 30 % av valparna inte är livsdugliga.

Den genetiska variationen

Det lilla antalet affenpinscher i Sverige och Europa medför att avelsbasen är oroväckande låg. Rasen är helt beroende av importer och då av obesläktade individer.

Hälsa

Rasens största problem gäller reproduktionen och då främst vid valpningen samt antalet dödfödda/missbildade och avlivade valpar. Svaren visar även på att omkring 10 % av hundarna har HD och/eller Patella, mörkertalet är stort då det nästan bara är svårt drabbade hundar som har undersökts. Ett annat problem kan vara EP/kramper samt medfödda bråck.